

Lecuzi'tia Redactorului

si

Cancelari'a Redactiunii

a in

Strat'a tragatorului [L6-
vésztosa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
primi decatú numai de la corespun-
dinti'i regulari ai „Federatiunii.”
Articlii tramisi si nepublicati se
voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalu politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va esi Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
Pre siese lune . . . 6 „ „ „
Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Romani'a:

pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
„ 6 lune 15 „ = 15 „ „
„ 3 — 8 „ = 8 „ „

Pentru inserțiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taxa tim-
brala pentru fiecare-cara publica-
tiune separatu. In loculu descriu
20 cr. de linia.
Unu esemplariu costa 10 cr.

De pre campulu resbelului.

Nou'a armata franceza de la Loire nu este numai visu s'eu illusiune, ci realitate, ca-ci ea existe intru adeveru. Invingerea ce a reportat'o la Orléans, in 9. nov., a supr'a armatei generalului Tann, e cea mai evidenta rectificare pentru guvernulu francezu care, cu ocaziunea negociatiunilor de armistitiu, n'a voitú a se supune toturorú conditiunilor arbitrarie ale dlui Bismarek. Buletinele, cele publicaramu in numerulu trecutú alu diuariului nostru, ni presinta unu tablou viu despre evenimentele petrecute in tinentulu de la Orléans, si e prim'a ora in acestu resbelu lungu si sangerosu, ca raporturile franceze si nemtiesci convinu pre deplinu unulu cu altulu; ambele constata una respingere totala a armatei nemtiesci, si una innaintare rapede si victorioasa a trupelorú franceze. Generalulu Tann a fostu mersu pana la fluviulu Loire contr'a inimicului, si lupt'a a avutu locu pre drumulu c'atra Beaugency; armat'a nemtiesca fu batuta si trebui se se retraga, ce'a ce se recunosce si de regele Vilhelmu in depesi'a sa, tramiisa reginei August'a, numai c'atu ca sub urmat'ori'a forma: „Generalulu Tann s'a retrasu, luptandu-se, d'innaintea poterii prevalente. Inimiculu a urmaritu ac'asta retragere, asié inc'atu generalulu Tann s'a opritu numai la Toury;“ prin urmare retragerea s'a executatu 7-8 mile nemtiesci. Regele se mangaia cu ace'a, ca generalulu Tann a primitu degiá intarire, si asié lupt'a va avé a se incepe de nou.

Comandantele armatei de la Loire a comunicatu guvernului francezu d'in Tours urmatoriile: „Generalulu Aurelles a ocupatu Orléans-ulu dupa una lupta de doue dile; perderile nostre se specifica la 2000 morti si raniti, éra ale inimicului sunt multu mai mari; amu facutu 1000 de prisionieri, alu carorú numeru s'a mai immultitu prin persecutiuni; amu ocupatu doue tunuri, 20 cara cu munitiune, precum si una multime mare de proviantu. Ordinulu de di alu comandai accentua, ca tote pusetiunile fure ocupate cu fortia mare. Inimiculu se afla in retragere. Guvernulu multumesce trupelorú si conteza la curagiulu lorú.“

Asié dara pre orizontulu intunecosu alu Franciei a aparutu una radia noua de lumina, si ac'ést'a este: invingerea franceza la Orléans, carei-a nu i se pote neci dec'atu negá rezultatulu materialu si insemnetatea morala. Posesiunea Orléans-ului éra pentru prusi de una importantia mare, ca-ci ea li deschidea calea spre unulu d'entre cele mai fructifere tinenturi ale Franciei; ea i puneá in pusetiunea, d'a impededá pre francesi in formarea si organizarea armatelorú noue, si ac'esta posesiune fu camperata de prusi cu greutáti terribile si cu sacrificie sangerose. Inse acestu avantaju li s'a rapitu prin francesi, si aci constite rezultatulu materialu alu acestei invingeri; totu at'atu de mare i este si importantia morala. — Armat'a de la Loire, compusa d'in recrutele republicei, a batutu pre inimiculu dedatu cu invingeri, si impregiurarea ac'ést'a va influentiá, in modu electrisatoriu, a supr'a poporulu francezu; i-va insuffá curagiu si, in fine, i-va dá potere noua. Cine cunosce caracterulu poporulu alu francesilorú, va sci, ca una fapta succesa cu norocu si executata cu potere, e de ajunsu pentru a pune in flacara schintéu'a insuffletirei, innadusita sub cenusia, si estu-modu ac'esta invingere si-va avé influenti'a sa. Nimbulu neinvingerei, cu care eráu incungiuurati pana acum'a prusii, e nimicitu, si estu-modu francesii se voru convinge, ca vointi'a si resolutiunea firma a unei natiuni mari voru poté delaturá nenoricirea, adusa a supr'a lorú prin tradare si lasitate.

Pre cum armat'a franceza de la Loire a facutu pre prusi se cunosca si senta poterea unei armate poporale conscie, si carea se lupta pentru libertatea patriei sale, asié si regele Vilhelmu are destule ocaziuni d'a se convinge innaintea murilorú Parisului, ca d'in momentulu, in care compliciti'i lui Napoleonu au parasitu pamentulu sacru alu Franciei pentru a se duce de voia buna in captivitate, a trecutú tempulu invingirilorú conti-

nue si eluptate cu usiuretate mare. Cu capitulatiunea Metz-ului au caditu si ultimii conspiratori bonapartisti, si asta-di porta drapelulu republic'a, carea e mai resoluta a peri, dec'atu a se arunca la pitorele inimicului s'eu in modu tradatoriu. Celu ce prinde asta-di arm'a in Franci'a, acelu-a i-ora-pesce d'in mana numai mortea, si cine primesce asta-di vre-una comanda in Franci'a, acelu-a e mai gat'a a mori, de c'atu a renuciá la ea.

Dupa unu telegramu d'in Tours, datatu d'in 13. novembre, ministrulu Gambetta adresá, in 12. nov., unu apelu insuffletoriu c'atra armat'a de la Loire d'in Orléans, in care se accentua, ca armat'a se afla asta-di pre drumu ofensivu c'atra Parisu, si ca dupa aperarea organizata, republic'a e acum'a in pusetiune, d'a asigurá resbunarea natiunala. — Unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 13. novembre, comunica, ca una depesia a guvernului francezu d'in Tours, adresata admiralului Perchonot, si carea ajanse in manele prusilorú, intetiesce la actiune contr'a litoralului nemtiescu, pentru ca trupele litorale se nu se pota intrebuintiá contr'a Parisului.

Se dice, ca generalulu Bourbaki a formatu degiá in Lille una armata de 30,000 fetiori, carea va portá numele „armat'a de nordu;“ prin urmare, scirea respandita de diuariulu anglesu „Daily News“, precum si de foiele belgiane, ca generalulu Bourbaki si-ar' fi depusu comand'a, nu e alta-ce dec'atu una scornitura.

Diuariulu „Indépendance belge“ comunica, ca maresialulu Mac-Mahon se afla inca totu in Pourru-aux-Bois, unu opidu langa confinele Belgiului, unde fu transportatu ca ranitu dupa capitulatiunea de la Sedan; inse acum'a e aproape restauratu, si a incunosciintiatu pre comandantele acestui opidu, ca pote fi transportatu si accepta numai se i se spuna loculu in Germani'a, unde are a se duce. Dupa numitulu diuariu, maresialulu Mac-Mahon va fi internatu in Wiesbaden, d'impreuna cu oficierii d'in statulu s'eu majoru.

Dupa scirile mai recinti, ce le primiramu in 13. nov., armat'a nemtiesca concentrata la Toury constite, in urm'a fortificárilorú tramise corpului de armata alu generalului Tann, d'in 80,000 fetiori; éra unu corespundinte prusofilu alu diuariului anglesu „Times“ specifica poterea armatei franceze de la Loire la 120,000 fetiori cu mai bine de 200 tunuri. — Deci nu incapa indoieia, ca luptele mai de aproape ale acestei armate voru fi lupte importante si deciditorie, cari voru avé influenti'a mare si a supr'a asediarii Parisului.

Dupa victorios'a lupt'a de la Orléans d'in 9. nov., generalulu si comandantele supremu alu armatei franceze de la Loire, Aurelles, a emisu urmatoriulu ordinu de di, datatu d'in cartirulu generalu, 10. nov.: „Oficierii, suboficierii si militarii ai armatei de la Loire! Armele nostre au ocupatu tote pusetiunile inimicului, care se afla in retragere. Guvernulu, incunosciintiatu prin mine despre ac'esta fapta a vostra, me insarcineza a vi exprime multiamit'a lui. O facu ac'ést'a cu placere in mediu-loculu nenoriciei Franciei, carea si-a indrep-tatu ochii spre voi si contéza la curagiulu vostru. Se ni incordámu tote poterile, pentru ca ac'esta speranti'a se nu devina illusoria.“

Unu telegramu d'in Munichu, datatu d'in 14. nov., ni aduce important'a scire, ca armat'a generalului Tann, atacata de 12,000 francesi, fu mai de totu sfarimata. Doue regimente nemtiesci de infanteria, cari au fostu formatu quarée contr'a cavaleriei franceze, fure decimate prin ajutoriulu artileriei. Francesii nu dedeáu neci unu pardonu. Una colona de usari fu respinsa in lacurile fluviului Loire, unde s'a nimicitu cu totulu. Armat'a lui Tann s'a retrasu pana la Etange. Poporatiunea spriginesce armat'a.

Dupa scirile nemtiesci d'in Versailles, datate d'in 14. nov., armat'a franceza de la Loire s'a intrunitu cu armat'a formata in Bretagne. — Cale-torii sositi in Arlon comunica, ca bombardarea cetáti'i Thionville s'a inceputu degiá, si ca numit'a cetate arde d'in 13. novembre. — Dupa scirile d'in Parisu, datate d'in 10. nov., si sosite in Londr'a

in 14. l. c., francesii au aradicatu unu redoutu nou la Villejuif, pre care l'au inarmatu cu 20 de tunuri; unu alu doilea redoutu s'a facutu intre Villejuif si Vitry; innaintea ambelorú acestorú redoute sunt facute siantiuri, asemenea celorú de la Sebastopole, de pre tempulu resbelului d'in Crimea. Armat'a generalului Tann se specifica acum'a la 70.000 fetiori. — Dupa unu telegramu d'in Berolinu, datatu d'in 14. nov., Isle-sur-Doubs si Clairival fure ocupate de prusi in urm'a mai multorú lupte mice; gardele mobile s'au retrasu spre sudu. — Unu altu telegramu d'in Berolinu, d'in 14. l. c., specifica perderile generalului Tann la 42 oficierii si 1700 morti si raniti, afara de prisionieri.

Processe de pressa contr'a „Federatiunei.“

Dilele trecute ni se immanuá urmatoriulu actu de acusatune d'in partea procurorului generalu magiaru:

Nr. 612.

Trib. de pressa.

Pres. in 7. nov. 1870.

Onorabilei juriu d'in districtulu de Pest'a.

Actulu de acusatune

alu lui Ionu Szabó, subdirectore alu cáuseloru regesci si procurorú generalu in cauzele de pressa pentru districtulu de Pest'a

contr'a

lui Ionu Porutiu, locuitoriu in Pest'a si redactoru resp. alu diuar. „Federatiunii.“

in caus'a delictului de pressa cuprinsu in Nr. 177 de la 5. aug. 1870, alu diuariului politicu „Federatiunea.“

Nr. 1798.

1870.

Onorabilu juriu!

In Nr. 177 de la 5. augustu an. c. alu diuariului politicu „Federatiunea“ edatu in Pest'a prin proprietariulu Alexandru Romanu, sub responsabilitatea redactorului interimálu Ionu Porutiu, — care numeru este alaturatu aci sub B., in traductiune autentica, c'atra actele de investigatiune de sub %, éra sub C. in unu esemplariu originalu, — s'a publicatu sub inscriptiunea: „Pest'a, 4. aug. 23. iuliu 1870“ unu articlu anonimu care, precum areta întregu cuprinsulu articlului, nesuindu a instrainá pre cetatiunii de limba romana ai tieriei de la implenirea legale a detorintei lorú de „honvédi“, i animeza ca, in urm'a unui periclu imminente ce ar' amenintiá patri'a, se nu si-implinesca detorinti'a receruta, si, astfelu, întregu cuprinsulu articlului findu una provocare la nesupunere contr'a autoritati'i legali, mi-am presentatu plansorea la judele de instructiune in afacerile de pressa pentru districtulu de Pest'a, in 14. oct. 1870 sub Nr. 1672, si asié, dupa mediu-locirea si terminarea regularia a investigatiunei, accludendu tote scrisorile relative la ac'esta cauza, am onorea a substerne urmatoriulu

Actu de acusatune:

Articulu de sub acusatune, tratandu relatiunile de facia a le Europei si mai vertosu situatiunea Austro-Ungariei, areta periculu, in care acestu statu ar' poté fi aruncatu, si in urm'a acestorú-a se nesuesce a demunstrá, ca pusetiunea romanilorú in acestu imperiu nu e de natura, ca ei se sentiesca vr'o insuffetire pentru a-lu aperá; a nume articlulu se incepe numai dec'atu asié:

„Se ni facemu detorintiele nostre de romani, si apoi se nu ni pase, ori-ce se se intemple. Noi ni cunoscemu bine pusetiunea nostra in

Austro-Ungari'a, unde până astăzi strainii au făcut pururea politica pre cont'a noastră, unde tirania ne a trasu si ne a impinsu in câtrău i-a plăcutu, unde mai înainte germanisarea, era asta-di magiarisarea ni-a amenintiatu si ni amenintia natiunalitatea, si unde natiunea romana a fostu si este despretuita. Este bine, ca să repetăm de una sută de ori nedreptățile cari le suferim, căci ori-candă statulu austro-magiaru a fostu său va fi in periclu, guvernulu a cerutu si va cere contributiunea sangelui nostru si a averei nostre."

Dupa aceste, espunendu in aline'a 2-a, că statulu austro-magiaru este asta-di amenintiatu de tote părțile si că guvernulu, ne așteptandu vr'unu bine nece de la invingerea armelor franceze nece de la a celorlora pruseseci, se teme, că resbelulu nu va remanē localisatu, — areta pregătirile pretinse ce s'au facutu pentru așterea imperiului, si relativu la aceste, in aline'a 3-a, dīce:

"Dacă n'aru fi chemati in resbelu decâtu nemții si magiarii, adeca natiunile suverane, noi n'amu dīce nimicu, ci li-amu dorī succesu bunu; inse cestiunea este cu totul alt'a: poporele asservite, romanii, slovacii, serbii, etc., inca voru fi fortiate să prinda arm'a in mână pentru așterea imperiului austro-magiaru. Aci se nasce apoi întrebarea, că ore romanii, — vorbim acum'a numai despre romanii, căci suntemu romanii, — pentru ce voru avē a-si sacrifică sangele si cont'r'a cui?"

Autorulu articolului respunde la acēst'a, că romanii au a-si sacrifică sangele pentru imperiulu austro-magiaru, pentru pactulu dualisticu, cont'r'a ori-carui-a, care ar' atacă asiediamintele austro-magiaru in vigore, si in urm'a acestui respunsu observa urmatoriile: „Inse romanii știu bine, ce este pactulu dualisticu; ei s'au luptatu până acum'a, pre cale legale si constituționale, chiaru cont'r'a acestui pactu; ei au voitu si au pretinsu până acum'a una alta base pentru reconstituirea monarhiei; ei si au aretatu aceste dorintie juste a le loru in tote impregiurările si prin tote mediu-locele!“ Si, dupa aceste, espunendu procedur'a romanilor in acēsta privintia, dīce: „Cu tote aceste, romanii n'au fostu ascultati, vocea loru a fostu amutita: romanii au fostu pururea respinsi. Ce posedu dara romanii in Austro-Ungari'a si ce au ei să apere asta-di său mane, candu acestu imperiu nefericitu va fi periclitatu, amenintiatu său atacatu d'in partea cui-va?“ Dupa aceste, trecundu la detaiuri, mentiuneza uniunea Transilvaniei, legea natiunalităților si a instructiunei publice cari, — dupa afirmarea autorului, — sunt magiarisatorie, legile feudale de proprietate, drepturile regali (regalia minoră) a le aristocratului magiaru, legea municipală, drepturile virili a le plutocratului si aristocratului magiaru, suprematia magiara, limb'a oficiale a statului magiaru — limb'a magiara — punendu in totu loculu întrebarea: „Acēste le voru așteră ore romanii?“ Acēsta parte a articolului se termina asiē:

„Așteră voru romanii? mori voru romanii pentru principiile politice a le Dloru Beust-Andrássy-Deák?“

Si, in aline'a 4-a, respunde:

„Acēste întrebări sunt usiore pentru fia-care romanu si sunt forte grele pentru cei ce ne voru chiamă, ne voru provocă si ne voru insufletī la unu resbelu, prin care se va decide existintia imperiului austro-magiaru. Noi ni-amu facutu detorintia; amu aretatu tote smintele guvernului de una sută de ori; amu spusu, că cestiunea Transilvaniei trebuie resolvita spre multumirea romanilor; amu dīsu neincetatu, că natiunea romana să fia respectata in mesura egale cu cea magiara.“ Dupa aceste, espune inicitățile pretinse ce guvernulu magiaru le a comisu facia cu romanii, si arunca guvernului in ochi, că:

„N'a voitu să auda nece una data de Romani; că a fostu si este neinduplecatu, si că nu vede si nu aude nimicu.“

Autorulu articolului incepe era-si aline'a 5-a:

„Să mai întrebăm una data, ce au dara romanii d'in Austro-Ungari'a să apere, si cont'r'a cui au ei a se luptă? Unde este libertatea romanilor d'in Austro-Ungari'a, si care, unde este inimiculu nostru? Istori'a ni demustă, că nece unu poporu pre lume nu s'a luptatu pentru sclav'ia — ci pentru libertatea sa. Este ore imperiulu austro-magiaru idealulu romanilor? Este elu libertatea romanilor? Nu, — amu dīsu si dīcemu neincetatu; elu este, sub condițiunile de asta-di, nefericirea, este sclav'ia noastră.“

Acestu cuprinsu citatu ad litteram d'in articolulu cestiunatu areta că, fără de nece una base, elu a purcesu d'in presupusetiunea, ca-si candu romanii aru fi oprimati in imperiulu austro-magiaru si aru fi persecutati de guvernulu, si de aci deduce, că romanii n'au nece unu picu de inte-

resu pentru a așteră existintia imperiului, si asiē scopulu său nu este alta-ce decâtu a instraină pre romanii de la detorintia loru legale de „h o n v e d i.“

Fiindu-că acestu articlu, precum areta datulu său, s'a publicatu dupa erumperea resbelului pruso-francescu, si inca, precum marturisece insu-si autorulu, s'a referitu chiaru la periculu ce acestu resbelu ar' poté produce pentru imperiulu austro-magiaru, prin urmare fiindu că s'a publicatu intr'unu tempu si intre niscă impregiurări, candu chiaru si dupa presupusetiunea autorului eră forte posibilu, ca detorintia de „h o n v e d i“ a cetatiani-loru să fia reclamata d'in partea statului, — este lamuritu, că autorulu articolului n'a avutu si n'a potutu avē alta intentiune, decâtu a suatuf pre cetatiani de limba romana, ca să denege implinirea aceste detorintie a loru legali, căci, precum se dīce in articolulu incriminatu, istori'a atesta, că nece unu poporu nu s'a luptatu pentru sclav'ia, era existintia imperiului austro-magiaru, dupa autorulu articolului, este nefericire si sclav'ia pentru romanii, si asiē articolulu incriminatu este provocare cont'r'a legi si cont'r'a autorității legale.

Dupa-ce inse Ionu Poruti u a recunoscutu, că insu-si a scrisu articolulu cestiunatu si l'a publicatu in diariulu „F e d e r a t i u n e a“, redactatu de elu; eu acum'a dara pre numitulu Ionu Poruti u, locutoriu de Pest'a si redactoru interimalu alu diariului periodicu „F e d e r a t i u n e a“, cu comiterea delictului de pressa determinatu in §. 6. alu art. de lege XVIII d'in 1848, si me rogu de onorabilulu tribunalulu de pressa, ca să binevoiesca a fiesă unu terminu de pertractare pentru acēsta cauza de pressa inaintea juriului, si, considerandu că articolulu d'in cestiune s'a publicatu ca originalu in limb'a romana, a se ingriji de unu interprete, in intielesulu ordinatiunei ministeriali d'to 17. maiu 1867, si a me incunoscintia despre acēst'a pre mine prin exemplariulu primu alu actului de acusatune, era pre acusatulu prin alu doilea exemplariu, in modulu indatinatu.

Remanendu cu onore

Alu onorab. juriu

umilitu servu

I o a n u S z a b ó,
subdirectore alu causelor
regesci si procuroru generalu
in causele de pressa.

Nr. 612. ex 1870.

Trib. de pressa.

Pentru pertractarea verbale si publica si pentru enuncierea sentintiei in actiunea penale de pressa, intentata prin actulu presinte de acusatune, se defige siedintia camerei juratiloru in sal'a tribunalului de pressa alu cercului de Pest'a (Strad'a Kerepes, Nr. 65) pre diu'a de 29. novembre 1870, 9 ore ante-merid., si dlu acusatulu Ionu Poruti u, redactoru respunditoriu alu diariului politicu „F e d e r a t i u n e a“, sub gravitatea consecintieloru cuprinse in ordinatiunea ministrului de justitia d'to 17. maiu 1867, este citatu prin present'a decisiune indusa in exemplariulu alu doilea de acusatune, era procurorulu generalu se incunoscintieza despre acēst'a in modu citativu prin exemplariulu alu treilea alu actului de acusatune; totodata se comunica partiteloru litiganti, sub % si lista juratiloru d'in Bud'a-Pest'a, cari sunt chiamati a si dá servitiulu loru in acēsta cauza de pressa.

Pest'a, 7. nov. 1870.

I o s i f u S á r k á n y, m. p.,
presedinte alu tribunalului de pressa
pentru camera juratiloru d'in districtulu de Pest'a.

De la Congresulu natiunalu besericescu d'in Sabiu.*)

In siedintia a XIII, dupa autenticarea protocolului siedintiei a XII, Presidiulu presentēza renunțierea in scrisu a parintelui Zacharia Boiu de la oficiulu de membru suplitoriu alu senatului scolasticu metropolitanu.

Vincentiu Babesiu amintese, că deputatulu Ioanu Popoviciu inca a renunțiatu la oficiulu de membru alu senatului episcopescu metropolitanu, si-a motivatu inse renunțierea, era a parintelui Zacharia Boiu nu e motivata, deci propune, ca renunțierea acestui-a să nu se primesca. — Punendu-se la votu, propunerea Dlui Babesiu se primește; era in loculu deputatului Ioanu Popoviciu, alesu in senatulu episcopescu, constatata fiindu rudeni'a d'insului

*) Vedi Nr. 111 si 112 ai „Fed.“

cu deputatulu Iacobu Popoviciu, alesu in senatulu strinsu besericescu, se decide a se face alegere noua.

Presidiulu presentēza mai multe plansori a sup'r'a protopresbiterului si deputatului congresualu d'in dieces'a Caransebesiului Ioanu P. Seimanu, cari se transpunu la comisiunea petitiunaria.

Ioanu Lengaru face urmatori'a propunere:

Luandu in consideratiune, că felulu ritualului besericescu nu este unificat in nici o comuna, ci că intr'o comuna se esecuteza mai cu pompa decâtu in ce'alalta;

luandu in consideratiune, că si acestu momentu este calificatu de a micșorā vedea preutimei in comunele, unde se esecuteza cu mai pucina pompa;

Subscriulu roga pre inaltulu presidiu a așterea acēsta propunere sinodulu episcopescu spre regulare.

P. Episcopu Ioanu Popasu e de parerea că, de ora-ce nu se aduce nici unu casu specialu spre spriginirea aceste propuneri, acēsa să nu se primēscă. — Ioanu Branu de Lemeni inca e de acēsta parere.

Presidiulu face observarea, că preutii sunt obligati toti a seversi servitiile dumnedieșci dupa „liturgiconu“, care fiindu un'a norma generală, nu se mai potu dá instructiuni speciale. In urma, punendu-se la votu, propunerea se reiepta.

Ioanu Lengaru propune:

Luandu in consideratiune, că portulu preutimei in reverenda este o impregiurare, menita de a sterni respectu in animele creștiniloru; luandu in consideratiune, că felulu de ocupatiune a preutimei nostre, precum si starea materiala a d'insei nu-i concedu a considerā preacrierea besericesca de a se portā totu-de-un'a in reverenda, asiē ca să nu vateme demnitatea besericea si chiaru a individualității sale ca preutu: subscriulu roga pre inaltulu sinodu episcopescu a regulā portulu reverendelor, asiē ca preutimea, numai candu este in servitiu, să fia indetorata a se infatșiā in reverende, era la d'in contra, să-i fia concedu a se portā civilu.

Branu de Lemeni e de parere că, de ora-ce acēsta propunerea involve o cestiune de disciplina, congresulu să nu o iē in pertractare. — Macelariu sustiene că, dacă preutimea nostra ar' fi intr'o stare materiala mai favorabila, in adeveru ar' fi de dorita, ca preutii să amble totu in reverende; inse d'in consideratiunea starei actuale, in carea se afla preutimea nostra, e pentru propunere. — Babesiu asemenea e pentru propunere.

Presidiulu areta că, venindu in Transilvania, a fostu d'in mai multe părți provocatu de a staru, ca preutimea să se porte imbracata mai cuviintiosu; si, prin sfaturi cu graiulu si in seris, in succesu a face in privintia acēst'a atāt'a, încātu asta-di pre pucini sunt intre preuti, cari la infatșiări oficiose si in oficiu preste totu, să nu amble in reverende. Areta mai departe, că ordinatiunile emise in privintia acēst'a nu indetoreza pre preuti a merge si la lucru in reverende.

Georgiu Ioanoviciu partinindu propunerea Dlui Branu de Lemeni, se trece la ordinea dīlei.

Iacobu Popoviciu face urmatori'a propunere:

Considerandu că, spre mare dauna a besericei nostre, unitii, in cont'r'a legiloru sustatorie ale patriei d'in anulu 1848, au ocupatu mai multe sesiuni, beserice si scole de la besericea nostra, mi iēu libertatea a face urmatori'a propunere de conclusu: 1. să binevoiesca maritul congresu a decide si a recomandā sinodelor eparchiale ca, componendu o consignatiune despre tote realitățile ocupate de uniti de la besericea nostra, să substerna acēsta consignatiune celui mai de aproape congresu natiunalu basericescu, carele apoi să mediu-locesca la inaltele locuri a recastigā aceste realități ale basericei nostre; 2. pentru evitarea pericului de a poté si mai departe strainii a ocupā bunurile besericei nostre, să mediu-locesca maritul congresu, ca tote realitățile besericei nostre să se prescria in cartea funduara ca realități besericesci, era nu parochiale. — In privintia aceste propuneri se decide, că se va pune, la tempulu său, la ordinea dīlei.

Georgiu Popa dā cetire referatului comisiunei scolastice, constatatoriu d'in 80. §.

Presidiulu, dupa cetirea acestui referatu, pune întrebarea: dacă acestu referatu e să se iē acum său alta-data in desbatere?

Babesiu e pentru de a se pune acum la ordinea dīlei.

Presidiulu fiindu asemene de acēsta parere si deschiarandu-se si congresulu in acēsta directiune, se deschide desbatere generale asup'r'a acestui operatu.

Referintele Georgiu Popa raporteza, că operatulu elaboratu in congresulu d'in 1868, care s'a fostu transpusu comisiunei, neaflandu-se coresponditoriu impregiurătoriloru de asta-di, modificate prin legea de instructiune publica facuta in diet'a tieriei la anulu 1868, n'a potatu fi lustru de base pentru desbaterile sale. Adaug, că comisiunea, la elaborarea acestui operatu, a fostu si constrinsa prin relatiunile externe, create prin legislatiunea tieriei. Incātu pentru cuprinsulu operatului, elu se estinde numai a sup'r'a părții administrative a scoleloru, remanendu a se face instructiunile in sinodele eparchiale. — Babesiu e de parerea, că acestu operatu, facundu-se

unele modificări, să se primescă fără dezbateri speciale; nu ar' vrea să se introducă numai decât ca lege, ci să se recomende numai ca instrucțiune pentru sinodele eparchiale și, după ce se va dezbate acolo, să se pertracteze definitivă în congresul cel mai de aproape. — **M a c e l a r i u** e de părerea că, de ora-ce lipsește acum timpul de a se lua în dezbateri, operatul comisiunii să se primească en bloc ca lege provizorie pentru întreaga metropolă. — **G e o r g i u I o a n o v i c i u** face observarea că, dacă acestu operat s'ar' primi și ca lege provizorie, va trebui să se subterne regimului spre întarire; de altmătrele e de părerea deputatului **V i n c e n t i u B a b e s i u**. — Deputatul **N i c o l a u G a e t a n u** încă partinește propunerea acestă. **P a r i n t e l e** eppu **I o a n u P o p a s u** face observarea, că nu se poate impune consistorielor de a pune în lucrare acestu operat, de ora ce elu conține lucruri cari depind în parte și dela comună autonomă. **V i n c e n t i u B a b e s i u** și formulează propunerea în modulu urmatoriu: „Congresulu, avendu în vedere restringerile ce i le impune în acestu obiectu legea țerei; și în angustulu acestor restringeri, considerandu proiectulu propus de comisiune de unicu posibilu, ca pre atare d'în indemnulu necesității pre urgente lu primește spre a-lu recomanda sinodelor eparchiale, ca să-lu introducă conformu impregiurărilor d'în fa-care eparchia; era votarea unei legi definitive în această materie o sustienu pentru impregiurări mai favorabile.“

Dându-se cuventulu d'în urma referintelii, acestu a sustiene, că ar' fi bine, ca proiectulu să nu se mai îndrepte de la unu sinodu la altulu, ci să se pună provizoriu în lucrare. **P r e s i d i u l u** face urmatori'a propunere: „Congresulu primește provizoriu proiectulu comisiunali despre unu regulamentu în privința regulării investiamentului, și lu recomanda sinodelor eparchiale spre a-lu pune în lucrare și a referă apoi congresului despre vitalitatea acestui proiectu.“

Punendu-se la votu propunerea deputatului **B a b e s i u**, se respinge. Apoi se pune la votu propunerea **P r e s i d i u l u**, carea se primește

Dupa ace'a se primește proiectulu comisiunii, fără dezbateri speciale. Totu asié s'a primitu proiectulu pentru arondarea protopresbiteratelor. În fine se continua referatul comis. petitiunarie.

Dupa unele amenunțe, **M a c e l a r i u** propune progarea ședintielor congresuale. **G. I o a n o v i c i u** se declara pentru închiderea sesiunii, d'în consideratiunea că deca se va aretă vre-o necesitate, congresulu se poate convocă era-si. Dupa o dezbateri mai lungă, se primește închiderea ședintielor. Se alege unu membru ordinariu d'în cleru pentru senatulu episcopescu în personă deputatului **N i c o l a u A n d r e e v i c i u**. Cu acestă, ședința se termina. **E s t r a s u** d'în „**T e l e g r. R.**“

Unu suspinu dupa congresu.

Este cunoscutu, că atâtu întregulu corpu investiatorescu, câtu și singuratecii investiatori d'în tractulu protopopescu alu **L i p o v e i**, și, după acestă, și alti investiatori d'în tote părțile, și-arădicăra vocea parte prin conferințe investiatoresci, parte ca singurateci, cerendu de la maritul congresu nationalu emanciparea școlilor și a investiatorilor, și aretându-si necesurile ce i-apeșă; și acestă o faceău parte prin jurnale, parte prin rogări adresate de-a dreptulu maritulu congresu nationalu d'în **S a b i u**.

Innaide de congresu, fiasce-care investiatoriu nutreă în pieptu-i ore-care speranță, și fiasce-care cugetă, că după atâtea suferințe și neajunsuri în cari sunt investiatorii și școlile noastre, și în urm'a vaietelor și a tanguirilor lor, și voru vedé salvarea; toti cugetău că vaietelelor voru strabate cu asié resunetu în mediul-loculu maritulu nostru congresu, în cătu caus'a lor, ca un'a d'într'ele mai urgente, se va pune în dezbateri; dar', dorere, speranță ne-a parasitu.

Ne-amu convinsu d'în protocolulu maritulu congresu, publicatu în diurnale, cumcă caus'a școlilor și a investiatorilor n'a meritatu nici macaru 2 ronduri; — ce va să dăca acestă nu știu, atâtă inse știu, că noi investiatorii, vedindu-ne și de asta-data lasati și parasiti, tacemu și abdamu, suferindu tote până vomu mai poté suferi.

D n u V. B a b e s i u dăce în telegramulu publicatu în „**A l b i n a**“ Nr. 90, că „congresulu s'a închis, fiindu căte afă de urgentia și lasandu sinodelor celelalte;“ de șiguru că caus'a școlilor și a investiatorilor, privindu-o maritul congresu ca pre un'a ce nu e urgentă, au lasat'o pre sêma **S i n o d e l o r u**, ér' **S i n o d e l e** o voru dá consistorielor, aceste apoi se și ingrigescu de minune de școle și investiatori, — esemplu ni este și denumirea inspectorilor noni, **A n d. d. e.**, ven. consist. d'în **A r a d u**, ni-a numitu inspectorii pre nisece prentii, de cari domne a perane și ne leresce; nu șoimu ce voiesce ven. consistoriu arada cu acele denumiri, că-ci sub asemenea inspectorii, cum șunt mai cu sêma preotii denumiti d'în protopopiatulu **L i p o v e i**, școlile noastre nu voru înflori, ba ve asigurămu dloru șori consistoriali, că cu astu-feliu de omeni le duceti și pierdiare.

Noi investiatorii amu spusu și aretatu în publicu și totu chipulu cele ce ne dore; amu aretatu unde este

ran'a și, dacă **O n. S i n o d e** și consistorie iubescu școlile confesiunali și li voiescu binele și înflorirea, li recomandă să grabescu întru vindecarea acelei rane periculoșe. **d o c i n t e l e M.**

Investiatur'a adultiloru.

Ministrulu de cultu și instrucțiune publică a dispusu prin una ordinațiune mai nouă a se face pregătiri în țier'a întreaga, pentru ca în tomn'a curgatoria să se înceapă investiatur'a adultiloru. adică a acelor omeni cari, trecundu preste etatea de 15 ani, nu se mai poté oblegă a amblă la școla. Spre acestu scopu, prin ordinariate și prin inspectorii școlastici voru fi provocati toti prentii, investiatorii și alti amici ai investiatur'eii poporului, ca să suatuesca poporulu a luă parte în această investiatură proiectată, ér' ei însi-si să fi instructorii adultiloru cu atâtu mai vârtosu fiindu că fi-care individuu, care în decursulu țier'eii viitoare va instrui pre poporu, va primi pentru totă personă adultă, pre care o va investi a cetăsi scrie, dela statulu ună remuneratiune de 3 florini; era pentru personă, care șcie cetăsi o va investi numai a scrie, va primicăte 2 florini. Prin urmăre, unu investiatoriu, prentu, scl., care va investi a scrie și cetă pre 50 omeni, va primi de la statulu ună remuneratiune de 150 fiorini, șumulitiu destulu de considerabile pentru unu investiatoriu șeu prentu.

Asemene voru fi premiați și acei-a, cari voru tiené poporului investiatură d'în economiă, istoriă naturală, fsiică populară și calculatiune.

Cari voru voiți a primi informatiuni mai detaiate, au a se adresă protopopiloru șeu inspectoriloru școlastici respectivi.

D'în parte-mi, prin aste orduri voiescu singuru a trage atentiunea publiculu romanu la acestu obiectu, care debue să ne interesedie inadivănu.

Investiatorii și prentii, primindu a supra-si greu'a sarcină a instrucțiunii poporului adultu, potu face mare șierbitiuu natiunii și folosulu materiale ște-si. Ar' fi tempulu, să ne convingemu acum și să cugetămu șeriosu, că fără a poporu cultu sunt numerate d'ilele natiunii; deci inainte de tote și preste tote să dămu poporului investiatură.

B u d ' a, lun'a lui noemvre.

Codrus.

VARIETATI.

*(A pelu cătra femece.) **D i u a r i u l u** „**S t a t e l e - U n i t e** ale Europei“ publică, într'unulu d'în numerii șei, urmatoriulu „a pelu cătra femece“ d'în partea domnei **V. G r i e s t r a u t** d'în **A l g e r i a**: „O! femece, o! sorori, să ne școlămu! Fratii ni sunt șecerati cu miele. Să esimu d'în această atitudine pasivă în care șuntemu retienute. Pr'într' bajețele însangerate, o! fratii nostri, întindeti mânele celoru-alti omeni, fratii nostri și ei, șangele loru curge ca și alu voștru; și ei moru fără să șcia pentru ce, și după dinsi lăsa, ca și voi, femece și copii cari plangu! . . . O! femece, o! sorori, mame, șocie, amante, fete! Șante paditorie ale bunuriloru șacrate ale familiei, ale șocietății, ale umanității! . . . Să ne școlămu, să ni ștergemu lacrimelē, și, fidele anticeloru tradițiuni ale femeelor, patrioticele tradițiuni ale Franciei, să ne radicămu vocea în contr'a acestui oribile șacrificiu alu viștielor umane. Să ceremu a fi ascultate: șuntemu diumetate d'în genulu umanu, acea diumetate, a sup'ra carei-a apesa mai greu doreșile caminulu și miseriele patriei. Să gonimu d'în șpiritele napoiate falsele doctrine despre necesitatea șesbelulu. Să aretămu poporele unite, regulandu-si d'înșele interesele reciproce în nesece congrese pacifice. Să gonimu de pre buzele copiiloru nostri acelu apelu ne întieșeu, anti-creștinu: „la Domnedieulu armelor!“ **D o m n e d i e u** **C h r i s t u** nu mai e **D o m n e d i e u l u** armelor, ci unu **D o m n e d i e u** alu păcii. **D o m n e d i e u l u** șesbelulu este **M a r t e**; mora în memori'a omenilor, cum a moritu sub ruinele antice și pagane civilizatiunea greacă și română. Cuventulu nostru fia de focu; vointia noastră de feru, și — dacă e trebuința — să șoimu suferi pentru a dá pacea lumē.“ **„R o m.“**

*(Binefacerile concurenției.) **M a c e l a r i i** d'în **F a g a r a s i u** șuplicăra, în 21 octomvre, la magistratulu de acolo, ca să li se concedă a urcă pretulu carnei de vita de la 20 cr. la 21 cr., dteundu, că altmănterea nu voru mai poté subsiste. Acastă cerere a loru inse, prin mediul-locireă primariulu urbanu, **G. F a g a r a s i a n u l u**, nu s'a implinitu, și asié pretulu carnei a remasu totu la 20 cr., ce'a ce s'a și publicatu numai decâtu în orasiu. Dar' abié ce șervitoriulu magistratulu încetă cu baterea tobei, unu macelariu cu numele **W o l f** șeose afara ună tabelă, prin carea anunță, că carnea de vita costă la d'insulu numai 18 cr. Vedindu cei-lalti macelari periculu, se grabira a invită pre **D n u** primariu, ca să publice pretulu unui pindu de carne, pentru lun'a ace'a, cu 17 cr., ce'a ce după media-di se și întemplă.

*(**I o a n u O l t e a n u**), nouu denumitulu episcopu alu dieceșii lugosiane, a depusu în 11 l. c. juramentulu în mânele **M a i e s t a t e i** Șale.

*(**C o n g r e s s u l u** nationalu șerbescu) d'în **C a r l o v i t i u** a adresatu **M a i e s t a t e i** Șale ună reprezentatiune, în carea lu-roga să-si dăe înalt'a sa învoire la ună dotatiune anuală de 25.000 fl.: d'în bugetulu țierei pentru ajutorarea șesericelor greco-orientale d'în **C r o a c i a** și **S l a v o n i a**, și ună alta reprezentatiune pentru unu ajutoriu anualu de 40.000 fl. d'în procentele respective d'în fondurile averei confiniare pre șem'a șesericelor d'în confiniulu militariu.

*(**M u l t i a m i t a** publică.) **I n f e s t a t u** în carier'a mea ștudiosă de valurile neajunselor, m'am luptatu cu țaria spre a le poté delatură, inse chiar' atunci eră să șucumbu, candu aveam numai unu pasu până la ore care-va ajungere a școpulu meu. **A t u n c i** ștrigai: **A j u t o r i u !** și vocea mea șesperată afă resunetu în mai multe anime bine-șentșitorie. **M a i** multi barbati marinosi și compatimitori mi-șintșeră mană de ajutoriu; dreptu-ace'a acestor marinosi **M e c e n a t i**, cari contribura la **a j u t o g r e a** mea, mi-tienu de șacra detorința a li aduce caldușulu meu tributu de recnoșciență. În **G h e r l a**: **D D. M a c e d o n u** **P o p u** 1 fl., **S t e f a n u B i l t i u**, **I o a n u A n d e r c o**, **M i h a e l u S i o r b a n u** canonici, câte 1 fl., **P a v e l u H u z a** 2 fl., **A n d r e i u A n t o n u** 1 fl., **N. C h e r t i c e**, prof. 1 fl., **N. V e l l e**, vice-șrectoru 1 fl., **I o n u P a p i u**, prof. 1 fl., **A u g u s t i n u M u n t e a n u**, advocatu 2 fl., **D r. V. P o p u** 1 fl., **B o g d a n u B u l b u c u**, negotiatoriu 1 fl., **S a m u e l u R e t t e g i**, jude primariu 1 fl., **N. R a t i u** 1 fl., **T e o d o r u M a n u**, vice-șiscalu 1 fl. În **C l u s i u**: **D D. S a m u e l u P o r t i u** 1 fl., **V. V a j d a** 1 fl., **G a v r i l a P o p a**, protopopu 1 fl., **N. P i p o s i u** 50 cr., **I o a n u F i l i p a n u**, protopopu 1 fl. În **O r a d e**: **D. I u s t i n u P o p i u** 2 fl. **B e i u s i u**, 10 noemvre 1870. **I o a n u C u p c e a**, m. p. studentu de clasa a 8.

Șciri electrice.

V i e n ' a, 12. nov. Se asigură, că reprezentanții diplomatici ai **R u s i e i** aru fi anunțiatu oficialminte în **C o n s t a n t i n o p o l e a**, **V i e n ' a** și **L o n d r ' a**, că **R u s i a** nu se considera mai multu legată de tractatele d'în 1856.

V i e n ' a, 12. nov. **P o t o c k i** a arangiatu ieri ună adunare a toturor proprietarilor mari d'în senatulu imperialu, cu școpu de a formă ună partidă guvernamentală de mediul-locu.

P r a g ' a, 12. nov. **T r a n s p o r t a r e a** de vestminte de iernă pentru armat'a pruseșă s'a șistatu. — **A g e n t i i** consulatulu francesu d'în **V i e n ' a** așuireza aici voluntari.

P e t r u p o l e, 12. nov. Se vorbeșce, că principele de corona pruseșcu se va numi de **m a r e s i a l u** alu armatei ruseșci. — **G e n e r a l u l u** **A n n e n k o f f** fū însarcinatu a duce această denumire la **V e r s a i l l e s**.

B e r o l i n u, 13. nov. **C o n c e n t r a r e a** armatei, se va operă contr'a armatei franceșe de la **L o i r e**, s'a ideplinitu.

Cu privire la procedur'a **R u s i e i** în cestiunea tractatelor d'în 1856, cetimu încă urmatoriile telegrame:

V i e n ' a, 13. nov. Conferințele relative la nou'a procedură a **R u s i e i** au începutu. **D n u N o v i k o f f** dede cetire unui circulariu, prin care **R u s i a** anunția paciscentiloru tractatulu de la **P a r i s u**, că ea va încunosciență pre înalt'a **P o r t a**, cumcă nu se mai considera legată prin acele determinatiuni ale tractatulu de **P a r i s u**, cari șreștingu poterea marina și navigatiunea ruseșcă pre **M a r e a N e g r a**. **C a b i n e t u l u** de **P e t r u p o l e** anunția numai aceste puncte ale tractatulu de **P a r i s u**, provocandu-se pre faptul, că determinatiunile materiale ale tractatulu s'au calcatu degiă de mai multe ori, precum în cestiunea principatelor danubiane, în celelalte inse recunoscce actele pre de plinu, și se feresce a fi șulevata șeu a voiți să șuleveze, prin acestu pasu, cestiunea orientală în totu cuprinsulu șeu. **C i r c u l a r i u l u** aretă, că procedur'a **R u s i e i** are doue puncte de emanare, unulu materialu și altulu formalu. **I n c â t u** pentru partea materiale, **A n g l i a** are în totu casulu votulu decisivu în această privință, de ora-ce determinatiunea d'în cestiune s'a primitu în tractatu în favorulu **A n g l i e i**, celelalte poteri nu voru avé causă a aduce decisiuni rigoroșe. Ce se atinge inse de partea formale a procedur'eii ruseșci, această merita cea mai aspră desaprobare, că-ci atunci tractatele europene abié și mai poté obtiené valoarea și auctoritate, dacă se poté face și încuviință asemeni repăștri unilaterale de la acele tractate.

V i e n ' a, 13. nov. **S o c i e t a t e a** de navigatiune ruseșcă de pre **M a r e a N e g r a** a închidatu în d'ilele trecute unu tractatu șecretu cu guvernulu ruseșcu, prin care șocietatea se obliga a și preface, la dorința guvernulu, tote năile în vapore de șesbelu.

B e r o l i n u, 13. nov. **S e i r e a**, că **R u s i a** a renunțiatu la tractatele d'în 1856, a produsu la burs'a de aici ună panică mare și a consternatu chiaru și pre **r u s i i**, cari se sustienu aici.

Constantinopolea, 13. nov. Not'a rusesca nu este nice decatu moderata, ci e categorica; Turci'a este resoluta a o respinge in modu totu asié de categoricu. In urm'a declaratiunei rusesce, se facu aici intariri mari

Londra, 13. nov. Not'a Angliei, ce se va tramite la Petropole dice, ca va spriginu cu energia caus'a Turciei, ba amenintia chiaru si cu ajutoriu materialu.

Viena, 14. nov. Despre afacerea rusesca se vorbese, ca guvernulu englesu a tramisu unu protestu la Petropole, in care declara pasulu Rusiei de una violare unilaterale si nemotivata a tractatului. Angli'a nu pote abandonu interesele por-

tei in nice unu casu. Gortschakoff respunde ambasadorului englesu, ca Rusi'a nu si-pote retrage pasulu facutu, cu tote aceste-a inse, afacerea se pote complanu pre cale internatiunale. Una nota rusesca prevestesece degiá, ca cestiunea acésta se pote resolve prin unu congrésu, pentru carele, Prusi'a si-ar' fi si datu consentimentulu. — Aici se crede, ca Rusi'a este pre deplinu pregatita in privint'a inarmariloru militare; chiaru si reservele sunt conchiamate degiá de mai multu timpu. — Se asepta immediatu esirea flotei englese d'in marea mediterana, precum si conchiamarea parlamentului.

Viena, 14. nov. Beust confereza in acestu

momentu cu consululu Angliei si alu Turciei despre cestiunea orientale. Stimulatiunea liniscita de ieri a disparutu: situatiunea devine amenintatoria. — Una nota a portei a sositu aici, in carea se atinge conchiamarea unui congressu la Viena,

Bursa de Viena de la 14. novembre, 1870.

Table with 4 columns: Item, Price, Item, Price. Includes 5% metall., Imprum. nat., Sorti d'in 1860, Act de banca, Act. inst. cred.

Proprietariu si editoriu ALESANDRU ROMANU Redactoru respund. interim. IONU POBUTIU.

Tote ce nu convina onor. p. t. cumpertori, séu se va reprimi séu se va schimbá cu alte marfari; una dovoda despre cea mai stricta soliditate.

Una singura proba este de ajunsu

Spre a se convinge cineva despre pretiurile de totu effine ale objectelor mai diosu inasirate.

Tote marfurile se vendu sub garant'ia celei mai bune calitat'i.

Una asemenea assortimentu de objecte cele mai noue, mai practice, precum si luxurioase, nu se afla in Viena; sa portatu grigia pentru tineri si betrani, incatu pentru unu pretiu bagatelu se potu afla pae alese presente cele mai frumoase si mai potrivite pentru domni si domne, precum si pentru copii de ori-ce etate si siare.

Catalogulu pretiuriloru lu-va primi ori-cine gratis si prin epistola francata, indata ce si-va areta adresa apriatu; este deci unu avantaju forte mare pentru P. T. locuit'ri d'in provincia a si procurá unu asemenea esemplariu, unde se pote vedé apriatu atatu pretiulu, catu si numirea toturoru objectelor, ce se afla in depositu. — Espectabile se facu séu prin posticipatiune [Achnahme], séu prin trimiteru pretiului de-a-dreptulu.

Estra su de articli diferiti de cea mai noua fabricatiune.

Pielaria vienesa,

enosenata in cea mai buna fabricatiune.

- Tasee de mana pentru dame, cu cercu de coisolu, 1 buc. cr. 65, 75, 90, fl. 1, 1.20; d'in cea mai fina pel' de chagriu, cu lacat, secretu ascritu, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3.20, 3.50, 4; acela cu pusuaru incaltu, fl. 3.50, 4.50, 5.
Cele mai noue punge de mana practice pentru dame séu domni, 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sortile cele mai fine fl. 1.20, 1.50, 2, 2.50.
Portofote practice, a cr. 60, 80, fl. 1, 1.50, sortu pre-fine, 1 bucata fl. 2, 2.50, 3, 4, 5.
Portu - cigare , 1 buc. cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sortu pre-fine, fl. 2.50, 3, 3.50.
Notitie, cr. 10, 15, 20, 25, pre-fine in pele, cr. 30, 40, 50, 80, fl. 1, 1.20, 1.50, 2, 2.50, 3, 4, 5.
Punge de tabacu, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.20, 1.50.
Tasee de calatori d'in pele tare, cu lacatu, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Ciamantane (cufers) de druma, nepenetrabile, cu cea mai buna impasire, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 4.50, 5, 6.
Flacone pentru calotri, imbracate in pele, si pocale 1 buc. fl. 1.50, 1.80, 2, 2.20.
Manualu de vera, pre-bune, de atia séu matase, pentru copii pana la 8 ani, 12 cr., pana la 15 ani 18 cr., pre-fine 20 cr., pentru dame 20 cr., pre-fine 25 cr., cu maniche 30 cr., d'in matase resucita 35 cr., mapeia pentru dame, pre-eleganta, 35 cr., pentru domni 25 cr., pre-fine, 35 cr., matase resucita, 45 cr., legaturu pentru dame séu domni, cu se potu spela, iara, tivitura, 20 cr., se potu spela si d'upa asist.

- Cingutorie (brano) pentru dame si copii. Pentru copii, instruita, 8 cr., dupla late 15 cr., pentru dame 25 cr., d'in pele eleganta, cingutorie pentru dame séu fofite 35, 40, 50 cr., imprenate cu matase 70, 80 cr. fl. 1.
Celu mai mare assortimentu de albumuri pre-frumose:
Pentru 25 portrete, bine-ornata, cr. 60, 80, fl. 1.
" 25 " cu ornamentu pre-fine fl. 1.50, 2, 3.
" 50 " finu, cu impasitura de aur, cr. 90, fl. 1.50, 3.
" 50 " cu celu mai frumosu ornamentu, fl. 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
" 100 si 200 portr. 1 buc. fl. 4, 5, 6, 8.
Esemplariu de luxu, fl. 10, 12, 15, 18, 20.

Album cu musica.

Fie-ce album, candu se deschide, canta done d'ntre cele mai noue si placute piese de jocu séu opere, cu tonuri plinu de tactu si placute. Ce sprindere placuta pentru vizitatoriu, carele d'in curiositate, frondarindu prin Album, este totu-odata insucita de muzica. 1 buc. formatu micu, fl. 9.50, 10.50, 11.50, formatu mare si lungu, fl. 12, 14, 15, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 32, 34, 36, 38, 40, 42, 44, 46, 48, 50, 52, 54, 56, 58, 60, 62, 64, 66, 68, 70, 72, 74, 76, 78, 80, 82, 84, 86, 88, 90, 92, 94, 96, 98, 100.
Cele mai fine telescopu optice cu linte acromatice si cu putere chiara de vedutu in departare de 1, 2 pana la 3 mile, si fl. 4, 4.80, 7.
Mape de scrieru, cu incuistiura, fl. 1, 1.50, 2, acela-si, forte practice, cu intocimire completa, 1 buc. fl. 2, 2.50, 3, 3.50, 4, 5.
Necesariu pentru dame, providutu cu tote requisitele vie casnu, cu ornamentu esteriore pre-fine, cr. 50, 80, fl. 1, 1.50, acela-si, ornate de luxu, fl. 2, 2.50, 3, 4, 5, 1 cutiua cu 6 ace diferite de brodaritu, cr. 15, 1 cutiua cu 2 ace de impletitu, cr. 10 si 20, 1 cutiua cu 100 ace de cusutu sortite cr. 20, 1 cartu de modelu pentru notatu si brodaritu cu 20 modele, cr. 5.
Diametate pretiulu de mai insitate. Una parecchia vasa, segonulu celu mai nou, porcelanu francez, cr. 40, 60, 80, fl. 1, 1.50, sortu mai mari, fl. 2, 3, 4, 5.
Una presentu practica si effina este noua gamitura de scriu d'in bronzu verosin, constatu d'in 10 bucati, si aduca: 1 instrumentu de orologiu, 1 calimaru, 1 Monstru de condole, 2 luminarie (esencia) pentru scrieru, 1 termometru, 1 luminarie de mana, 1 amariu (scaparatoriu), 1a tergeriu de pape. Tote sunt esutate forte frumosu si elegantu si costa numai 3fl.

Totu-una-data tragu atentiunea onor. locuitori d'in provincia a sup'ra despartimentulu meu de comisiuni; este uniculu de felulu acestu-a, si primesce si comisiuni mari si mice in ori ce privint'ia, Serecomenda deci la comandari numeroase.

Marfuri de jocu si jocuri sociale.

S'a avutu in vedere ori-ce copilu, tineru séu betranu, avutu séu seracu; in Viena nu se gasesce alta pravalie, care se ofera unu assortimentu mai variu, si in care se se vendu cu pretiuri atatu de moderate. Diferite jocuri scientifiche interesante pentru junimea studiosa, de asemenea si unu assortimentu immensu de jocuri noue sociali interesante pentru copii de tota etatea, etc., etc.

Conspectulu marfuriloru de jocu.

- Papuse imbracate pomposu, 1 buc. 30, 50, 80 cr., 1, 2, 3, 4, fl.
Papuse neimbracate, 1 buc. 10, 20, 30, 40, 50, 80 cr. 1, 2, 3, 4, fl.
Papuse mecanice fugarice cu voce, mica capulu, manele si pitterie, 1 buc. 70, 90 cr., fl. 1.20.
Jocuri de Letteria si Tombola, 20, 50, 80, 90 cr.
Clocanu si campana, 10, 20, 30 cr.
Domino, 20, 30, 50, 80 cr.
Siachu, finu, cu figura, fl. 1.40, 1.50, 2.
Pocpu (jocu), 10, 20, 40, 80, 90 cr.
Jocuri de pacientu, 20, 30, 40, 60, 80 cr., fl. 1, 1.50, 3.
Sifonuri de edificatu, 30, 40, 60, 80 cr., fl. 1.20, 2.
Jocuri de cuburu, 30, 40, 70, 90 cr., fl. 1.20, 2.
Aparate pentru descumnu, 30, 60, 90 cr.
Cassete de incerare, 60, 80 cr., fl. 1, 1.50, 2.
Piane, fl. 1.50, 2, 3, 4, 5.
Pesanne, trompote, tobe, violine, Guitare, cimpole, harmonice, jocuri cu campanu si alte instrumente forte effine.
Jocarie, pentru copii mici nepricupiti, d'in lemnu naturalu, séu d'argintu cr. 15, 25, 30, 50.
Animale diferite cr. 5, 10, 20, pana la fl. 1.
Animale, in form'a naturale, cr. 60, fl. 1 pana la fl. 2.
Alte lucruri de jocu, in mi de esemplarie, cr. 10 pana la fl. 4.
Jocuri sociale, de la cr. 80, 50 pana la fl. 2.
Cele mai noue carti cu chipuri, cu séu fara textu, 1 buc. 10, 15, 25, 45, 65, 80, fl. 1. — Cu ajutorulu nouloru sifone de chipuri si de celitu, copii potu inveti a ceti, jocandu-se si fara nice una instructiune, 1 buc. 1. Prin joculu cu noiele scote de lucru, copii potu inveti diferite lucruri de simana, 1 buc. cr. 80, fl. 1.20, 2, 8.

- Globuri, 1 buc. cr. 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.
Laterna magica, numita farmecatoria este petrecerea cea mai placuta pentru tineru si betranu, 1 buc. cu 12 chipuri cr. 65, 85, fl. 1.50, 2, 3, 4, pana la 5.
Un micu instrumentu, numitu paserea miraculoasa, cu care se pote imita cantecele ori-carui paseri; acésta jocariu interesanta costa numai 25 cr.
Laditie englesa cu instrumente, impleta in tote instrumentele trebuintioase in casa, 1 buc. fl. 1, 1.50, 2, 2.50, 3, 4; acela-si micu pentru copii, cr. 25, 35, 60, 80, fl. 1.
Jocurile Frébiliane, forte bune spre ocupatiune propriu, assortimentu mare, pentru copii si fote de ori-ce etate, 1 jocu cr. 80 fl. 1.50, 2, 2.50, 3, 3.50.
Tipografie, complete, cu alfabetu si utensilie, pentru copii adulti cr. 85, fl. 1.20, 2.50, 3.50, 4, pana la 5.
Una carte de insemnatu si chindisitu, frumosa, cu 80 modele noue, cr. 5. — Si alte jocuri pline de inventatiu, pre alese. Jocurie diferite, impachetate in siatule, in sute de esemplarie, pentru fete si copii, 1 buc. cr. 10, 20, 40, 60, fl. 1, 2.
Nonelu artiele pirotecnice de salonu ofera una surprinzatoria, 1 buc. petrecere placuta, fara a lasu mirosu neplacutu, in assortimentu-dere si una cr. 3, 5, 8, 10, 15.
Vetre de feru, bucatarie, staule, pravalie, odai, salone, cu séu fara intocimire.
Teatru de copu, cr. 35, 60, fl. 1.20.
Case de pastarare, cr. 10, 20, 30.
Jocuri metamorfice, cr. 30, 40, 60, 80.
Jocuri de ruleta, cr. 35, 50, 80, fl. 1.
Sioreci in masina de fugitu, cr. 60.
Caru de fecu cu masina de fugitu fl. 1.50, 2, 2.60.

- Orologie de copu, fina, cu catorin, cr. 35.
Alte sortu, cr. 10, 15, 20, 30, 40.
Piscu, carabine, puse cu efectu pocnitoriu, 1 buc. cr. 20, 40, 80, fl. 1, 1.50, 1.50.
Sabile de muzicu, cr. 20, 40, 40, de ocelu, cr. 90, fl. 1.20.
Assortimentu mare de jocurie magnetiche, cari nota in apa in directiunea magnetulu, 1 siatula cr. 15, 20, 30, 50, 80.
Serviciu de porcelanu pentru cafea, thea (ciain) séu bucate, dupa marima, cr. 60, 80, fl. 1, 1.50, 2, 2.50.
Cassetele farmecatorie, compuse nou, sunt forte interesante si amuzante pentru ori-ce etate. Este una cassetta frumosa, cu diferite aparate de scamaru complicate pre d'in afara, cu introducere aprinta, incatu ori-cine pote face cele mai frumose scamaru (a la Boste) cu cea mai mare usintare. — Una cassetta, dupa numarul aparatelor, fl. 1.40, 1.80, 2.30, 2.50, 3.50.
Pamentulu si locuitori sel, forte de recomandat pentru copii preceptu; este una cutiua cu globulu pamentulu, esecutata dupa regula si toti locuitori pamentulu facuti cu coloru in portulu loru naturalu. Sub fa-care se afla numele in trei limbu; costa numai 35 cr.
Animale imbracatu cu pele, forte durabile, 1 buc. cr. 30, 50, 80, fl. 1, 1.50, 2.
Animale diferite, cu voce naturale, cr. 50, 80, fl. 1.30, 1.50, 2, 2.50.
Equipage, cabriolete, siacre, confortabile si alte carute, construite d'in timbiche, forte durabile si frumosu zugravite, tote cu cal, cr. 30, 50, fl. 1, 1.50.
Fotografulu, unu jocu precuitoriu, prin care se potu produce fotografie adeverate, 1 buc. dimpruna cu avasarea cr. 20, 40.
Jocuri americane de soldati, cu trei bucati construite in un'a. Este standardulu libertatii americane, care servesce totu-odata ca trompeta si postulu cu pocnitoriu, 1 buc. forte frumosa, 80 cr.

Una multime de alte jocarie si jocuri sociale, cari nu se potu tote numi, se potu afla cu aceste pretiuri numai si numai in depositulu subsemnatulu. — Listele pretiurilor, cari sunt forte interesante, se impartu gratis.

A. FRIEDMANN in Viena, Praterstrasse Nr. 26.